

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: T.A.T., Ev. č. X, nar. ..., t. č. v X, *zastoupený ustanoveným zástupcem JUDr. Pavlem Sadílkem, advokátem, se sídlem Plasy, Stará cesta 45*, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2017, č. j. OAM-156/LE-LE05-LE05-PS-2017,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 7. 11. 2017 domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 20. 12. 2017.

Žalobce nejprve obecně namítal, že žalovaný si nezjistil objektivní stav věci, neopatřil si dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

Dále žalovaný nepřihlédl dostatečně ke všem skutečnostem, které vyšly během řízení najevo, a neprovedl všechny důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.

Konkrétně žalobce namítal, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost aplikace ustanovení § 47 zákona o azylu, když konstatoval, že zvláštní opatření (tj. zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené), nelze u žalobce účinně uplatnit. K tomu žalobce uvedl, že má trvalé bydliště na adrese ..., kde žije ve společné domácnosti se svou družkou N.N.A., nar...., vietnamské národnosti. Jmenovaná je s žalobcem v jiném stavu a v březnu očekávají narození potomka. Do té doby hodlali uzavřít sňatek. Přípravy na sňatek však byly přerušeny zajištěním žalobce. Družka žalobce podniká v ČR na základě živnostenského listu a žalobce jí v této činnosti pomáhá. Družka pravidelně navštěvuje žalobce v místě jeho zajištění a potvrdila, že s žalovaným žije ve společné domácnosti. Za účelem potvrzení svých tvrzení žalobce navrhl vyslechnout svou družku jako svědka. Žalobce dále uvedl, že je schopen a ochoten plně spolupracovat s příslušnými orgány v rámci správního řízení o udělení azylu a pokud nebudou shledány důvody pro jeho udělení, bude spolupracovat i v rámci řízení o vyhoštění. Na závěr žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitkám uvedeným v žalobě žalovaný uvedl, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění.

Žalovaný na úvod konstatoval, že dle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo vnitra rozhodnout v případě nutnosti o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Z informací poskytnutých žalovanému příslušnými složkami Policie ČR dle ustanovení § 87 odst. 1 zákona o azylu zjistil, že žalobce byl rozhodnutím správního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Sokolov (dále jen „*OPKPE Sokolov*“) ze dne 16. 10. 2017, č. j. KRPK-76559-30/ČJ-2017-190022 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že dne 15. 10. 2017 při pobytové kontrole na adrese ..., provedené hlídkou OPKPE Sokolov na základě žádosti policistů Národní protidrogové

centrály (NPC), nepředložil cestovní doklad, ani žádný doklad opravňující jej k pobytu na území ČR. Lustrací v příslušných evidencích bylo dále zjištěno, že žalobce na území ČR pobývá neoprávněně bez jakéhokoli oprávnění k pobytu. Vzniklo tedy podezření, že se nachází na území ČR neoprávněně. K tomuto dále správní orgán uvedl, že v případě žalobce nebyla spolehlivě zjištěna jeho totožnost, což je jedna ze základních podmínek pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a následné vydání rozhodnutí ve věci. V tomto dále správní orgán podotýká, že žalobce nijak nespolupracoval na zjištění své totožnosti s policejními orgány a naopak uváděl různé identity. Žalobce pouze uvedl, že na území ČR pobýval více jak deset let bez pobytového oprávnění a celou dobu se nepokoušel svoji situaci řešit. Z toho dle názoru správního orgánu jednoznačně vyplývá, že v případě svého propuštění ze zajištění, by ve svém jednání pokračoval a své identifikaci, jejímž konečným důsledkem může být jeho vyhoštění, by se snažil zabránit, např. tím, že by se vyhýbal dalšímu kontaktu se správním orgánem. Proto je nutné s ním vést řízení ve věci mezinárodní ochrany za současného omezení jeho osobní svobody. Z výše uvedených důvodů proto správní orgán rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Správní orgán připomněl, že: „*V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.*“ (z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008). Správní orgán také odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 8. 2016, č. j. 41 Az 17/2016. K námitce týkající se toho, že správní orgán dostatečně nezvážil alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, správní orgán uvedl, že se s danými skutečnostmi plně vypořádal ve svém rozhodnutí, kde mimo jiné uvedl, že by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo v případě žalobce účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření v daném případě svědčí nejen jeho naprosté nerespektování právního řádu i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání (v podrobnostech žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí o zajištění). Žalovaný má za to, že postupoval v souladu s právními předpisy a námitky uvedené v žalobě shledal jako nedůvodné. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Soud neshledal žalobu důvodnou.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nenavrlh do 5 dnů od podání žaloby nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).

Dle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti.*“

Ze správního spisu vyplývá, že dne 16. 10. 2017 byl žalobce zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 15. 10. 2017 při pobytové kontrole na adrese ..., provedené hlídkou OPKPE Sokolov na základě žádosti policistů Národní protidrogové centrály (dále jen „NCP“), nepředložil cestovní doklad, ani žádný doklad opravňující jej k pobytu na území ČR. K věci bylo zjištěno, že policisté NPC prováděli na uvedené adrese domovní prohlídku a následně předali hlídce OPKPE Sokolov řidičský a občanský průkaz Vietnamu na totožnost T.T.A., nar. ..., nalezené na místě a sdělili, že cizinec tyto údaje uvedl při pokusu o jeho ztotožnění. Po příchodu tlumočníka však dle policistů NPC začal žalobce uvádět jiné údaje o své totožnosti, a to T.Q.A., nar. ... Lustrací v příslušných evidencích bylo dále zjištěno, že žalobce na území ČR pobývá neoprávněně bez jakéhokoli oprávnění k pobytu. Z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění. Jelikož žalobce k prokázání své totožnosti nepředložil žádný doklad, popřel, že by na místě nalezené doklady byly jeho, a ani lustrací v informačních systémech Policie ČR nebyl ztotožněn, přistoupili příslušníci OPKPE Sokolov k vizuálnímu porovnání jeho tváře s fotografiemi dostupnými v Cizineckém informačním systému (dále jen „CIS“) a s fotografiemi držitele dokladů nalezených na místě. Následně stanovili jako jeho nejpravděpodobnější údaje o totožnosti T.T.A., nar. ..., st. přísl. Vietnam. V průběhu správního řízení žalobce uvedl, že na území ČR má bratra, který se jmenuje T.T.A., nar. ... Žalobce dále popřel, že doklady nalezené při domovní prohlídce jsou jeho a uvedl, že osobu na fotografiích v těchto dokladech nezná. Připustil, že policistům při domovní prohlídce uvedl, že se jmenuje T.T.A., podle svého tvrzení však nerozuměl, a proto se představil jménem svého bratra, který je ve Vietnamu. Dále uvedl, že svůj cestovní doklad ztratil v roce 2003 a nový si nevyřídil. Žalobce také přiznal, že neví, za jakých okolností a za jakým účelem byl osobně T.Q.A. v ČR udělen trvalý pobyt, přičemž také nevěděl, s jakou osobou se v rámci tohoto řízení slučoval. Dne 21. 10. 2017 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž mimo jiné uvedl, že by chtěl zůstat v ČR, protože zde má přítelkyni, která je 5 měsíců těhotná, a musí zde zůstat a pečovat o ni. Správní orgán dále k věci uvedl, že v databázi CIS existují záznamy na totožnosti T.T.A., nar. ..., st. přísl. Vietnam, i T.Q.A., nar. ..., st. přísl. Vietnam. K totožnosti T.T.A., nar. ..., st. přísl. Vietnam, naopak žádný záznam v dostupných evidencích není. Správní orgán dále z evidence CIS zjistil, že na území ČR pobývá jeho přítelkyně N.N.A., nar. ..., st. přísl. Vietnam, a to na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.

Žalobce namítal, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost aplikace ustanovení § 47 zákona o azylu a poukázal na to, že na území ČR žije jeho družka, která je v jiném stavu.

Zdejší soud nejprve uvádí, že výkladem ustanovení § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu se již v minulosti zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 Azs 19/2013-38. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že smyslem a účelem úpravy obsažené v citovaném ustanovení zákona o azylu je zamezit zneužívání řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity a v tomto směru má předmětné ustanovení poskytovat účinnou prevenci před nelegální migrací a nebezpečím pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Konkrétně pak k omezení osobní svobody

zakotvenému v písm. a) tohoto ustanovení dochází z toho důvodu, že není zřejmé, s jakou konkrétní osobou se řízení vede. Nejvyšší správní soud ve výše specifikovaném rozsudku k této otázce uvedl: „Skutečnost, že nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany, má za následek, že není zřejmé, s jakou konkrétní osobou se řízení vede. Není-li na jisto postaveno, kdo je osoba, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, z jakého státu tedy pochází a jakou má za sebou skutečnou osobní historii relevantní pro posouzení její žádosti, není vyloučeno, že ve skutečnosti o mezinárodní ochranu žádá osoba, která ji vůbec nepotřebuje a které žádná nebezpečí, kvůli nimž by jí měla být taková ochrana poskytnuta, ve skutečnosti nehrozí. Praxe řízení ve věcech udělení mezinárodní ochrany naopak ukazuje, že skrývání skutečné identity a tvrzení identity jiné (cizí či zcela smyšlené) je častou metodou ekonomických migrantů, jak se bez skutečných důvodů pokusit získat výhody plynoucí z mezinárodní ochrany. Takovému zneužití tohoto institutu je Česká republika jako stát, který řízení o žádosti vede, oprávněn se bránit, použije-li k tomu humánní a proporcionální prostředky pohybující se v mezích prostoru vymezeného státní vnitrostátním ústavním právem a jeho mezinárodními závazky. Ust. § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu takovým požadavkům odpovídá. Ve své podstatě jde o zajišťovací institut, který umožňuje pro případ, že by skutečná identita žadatele o udělení mezinárodní ochrany, která vyjde šetřením najevo, neodpovídala tomu, co o sobě žadatel tvrdí či je o něm jinak známo, správnímu orgánu adekvátně reagovat.“

V řízení bylo prokázáno, že u žalobce při podání žádosti o mezinárodní ochranu nemohla být spolehlivě zjištěna jeho totožnost, neboť žalobce výslovně popřel, že by doklady, nalezené příslušníky Policie ČR v místě jeho zadržení, byly jeho a prohlásil, že osobu v nich uvedenou nezná. Dále je zřejmé, že zmíněné doklady byly vystaveny na totožnost T.T.A., nar. ..., tedy jinou, než, na kterou je veden záznam v evidenci CIS a pod níž podal cizinec žádost o udělení mezinárodní ochrany (T.T.A., nar. ...). Vizuální porovnání fotografií nemohlo vést ke spolehlivému zjištění totožnosti cizince, jelikož sám žalobce popřel, že je touto osobou, ale také údaje v nalezených dokladech se v datu narození liší od údajů zjištěných z evidence CIS a dostupné a porovnávané fotografie jsou 12, resp. 15 let staré. Dále k žalobci nebyl nalezen ani záznam dle otisků prstů, přičemž jak vyplývá z Evidence nežádoucích osob (dále jen „ENO“) občanu Vietnamu T.T.A., nar. ..., bylo v minulosti v ČR uloženo nejen správní vyhoštění, ale byl zde i trestně stíhán a odsouzen, je tedy zřejmé, že by záznam otisků prstů k jeho osobě měl v příslušných databázích existovat. Spolehlivé zjištění totožnosti je jedna ze základních podmínek pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce s policejním orgánem na zjištění a ověření své totožnosti nijak nespolupracoval, naopak ke své osobě uváděl přinejmenším dvě různé identity a následně se policejní orgány pokoušel oklamat tvrzením o tom, že se představoval jménem svého bratra žijícího ve Vietnamu. Žalobce pobýval na území ČR delší dobu neoprávněně, dle vlastních slov více než 10 let, přičemž po celou tuto dobu se nepokusil svou pobytovou situaci řešit. V případě svého propuštění ze zajištění, by ve svém jednání mohl dále pokračovat a to i zabráněním své identifikace. Žalovaný uvedl, že v současnosti ke spolehlivému zjištění totožnosti žalobce provádí příslušné kroky Policie ČR, proto je nezbytné zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců a vedení správního řízení ve věci mezinárodní ochrany za jeho současného omezení svobody.

Soud dále uvádí, že žalovaný se nedopustil porušení právních předpisů České republiky, neboť postupoval v souladu s příslušnou právní úpravou, která mu umožňuje uložit žadateli o mezinárodní ochranu povinnost setrvat v přijímacím zařízení za splnění zákonem stanovených podmínek. Cílem uvedené právní úpravy je minimalizace zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci, či jiné nelegální aktivity. Tímto je dána ministerstvu dispoziční pravomoc rozhodnout v konkrétních případech o povinnosti žadatele po celou dobu řízení až do vycestování setrvat v přijímacím středisku. Setrvání v přijímacím středisku po předem stanovenou dobu v případě, že osoba na území státu se pohybovala nelegálně a bez jakéhokoli průkazu totožnosti, nelze v žádném případě pojímat jako „zbavení svobody“. Uložení povinnosti po určitou dobu setrvat v přijímacím středisku je nutno bezesporu chápat jako určité omezení pohybu, avšak v případě bez průkazu totožnosti pohybující se osoby po území státu opravňuje státní orgán přijmout opatření zabráňující zcela volný a nekontrolovatelný pohyb takového jedince. Je svrchovaným právem každého suverénního státu rozhodovat o povolení vstupu a pobytu cizinců na území České republiky. Soud pak považuje za akceptovatelný závěr, že tento mírnější způsob by byl v tomto konkrétním případě nedostatečný pro zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť v současné fázi tohoto řízení nemohla být spolehlivě zjištěna nebo ověřena jeho totožnost.

Ke skutečnosti, že žalobce má na území ČR družku, která je v jiném stavu soud uvádí, že zajištění žalobce spočívá „toliko“ v dočasném omezení jeho svobody pohybu, které ovšem nevylučuje kontakt s osobami blízkými či rodinnými příslušníky. Soud se zcela ztotožňuje se závěry žalovaného, který uvedl, že žalobcem tvrzená skutečnost, že má v ČR těhotnou družku vietnamské národnosti, je zárukou toho, že by po svém propuštění ze zajištění se správním orgánem spolupracoval zcela nepravděpodobná. Z evidence CIS vyplývá, že družka žalobce od počátku svého pobytu v ČR má bydliště v okrese Přerov, kde byla také od dubna 2017 zaměstnána a následně zde podniká. Vzhledem k tomu, že žalobce pobýval na území ČR dle svých výpovědí pouze v Karlovarském kraji, tak zjevná geografická vzdálenost nevypovídá o intenzitě tohoto vztahu. Dále z výpovědi žalobce vyplývá, že se svou družkou nesdílel společnou domácnost. Soud tedy zdůrazňuje, že zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu by byla neúčinná. Lze také dojít k tomu, že propuštěním ze zajištění, by byl ohrožen průběh správního řízení. Žalovaný správní orgán se tedy dostatečným způsobem vypořádal s otázkou nemožnosti účinného uplatnění zvláštních opatření.

K žalobcem tvrzené spolupráci v průběhu správního řízení, soud uvádí, že vzhledem k tomu, že žalobce pobýval na území ČR více než 10 let neoprávněně a snažil se oklamat policejní orgány, tedy toto jednání nezavdává záruku toho, že by následně se správními orgány spolupracoval.

Na závěr soud uvádí, že zamítl návrh žalobce na doplnění dokazování k prokázání tvrzení žalobce, a to výslech družky žalobce z důvodu nadbytečnosti, neboť skutková zjištění případu byla pro vydání rozhodnutí dle názoru soudu dostatečná a nevznikly důvodné pochybnosti o skutkovém stavu.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s).

V Plzni dne 6. prosince 2017

Za správnost vyhotovení: M. K.

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně